

Acord estratègic d'actuació entre el Departament de Cultura i el Museu d'Arqueologia de Catalunya per a l'any 2012

1. Signataris

El present Acord materialitza l'encàrrec del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, representat per l'Honorable Sr. Ferran Mascarell i Canalda, Conseller de Cultura, al Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC), representat pel Sr. Xavier Llovera i Massana, director del MAC.

2. Objecte de l'Acord estratègic

Aquest document fixa els objectius estratègics del MAC per a l'any 2012. Aquests objectius estratègics suposen un full de ruta que guia l'activitat del Museu dins del mapa de Museus Nacionals de Catalunya o d'àmbit i vocació nacional, en aquests moments amb restriccions pressupostàries i amb una inevitable necessitat de prioritització.

La difícil situació econòmica actual, que impacta directament en els recursos disponibles per part de les administracions públiques, així com l'exigència de transparència en la gestió pública i de rendició de comptes, augmenta la necessitat d'introduir instruments que impulsin models de gestió més eficients. En aquest sentit, el Pla de Govern 2011-2014 de la Generalitat de Catalunya estableix com a objectiu gestionar amb eficiència els recursos disponibles i incorporar la planificació estratègica i l'avaluació en els procediments de treball del Departament de Cultura. És per aquest motiu, que el Departament de Cultura i els Museus Nacionals o d'àmbit i vocació nacional, han endegat una nova dinàmica de relació en la qual s'emmarquen aquests acords estratègics, els quals són instruments habituals en la gestió del sector museístic en d'altres països del nostre entorn.

L'objecte d'aquest Acord, per tant, és el d'establir uns compromisos respecte a l'activitat a desenvolupar pel MAC, concretats en uns objectius estratègics, els quals podran ser avaluats en base als indicadors de seguiment establerts.

Els museus nacionals (MAC, MNACTEC) i d'àmbit i vocació nacional (MHC), signants d'acords de finançament amb el Departament de Cultura de la Generalitat, hauran de dissenyar les seves polítiques i programes anuals de recerca, documentació, col·lecció, conservació, exposició, difusió i educació de manera concertada i orientada a una confluència i integració en el si del Nou Museu d'Història de Catalunya. Amb aquest objectiu, i a iniciativa de la Direcció General del Patrimoni Cultural, es constituïran grups de treball integrats per representants dels museus esmentats. Aquests grups, sota la coordinació del cap del Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles, establiran les directrius, elaboraran els plans, programes i projectes encaminats a assolir aquest objectiu i es redefinirà la futura funció de l'actual seu de Montjuïc.

3. Vigència i efectes

Aquest primer Acord estratègic serà vigent durant l'any 2012, i es planteja com una experiència pilot en el marc de l'establiment d'aquest nou marc de relació amb els museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional. La seva avaluació serà tinguda en compte per a l'elaboració del següent Acord estratègic, previst per al període 2013-2015.

4. Missió del museu

El Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC), recollint la tradició museística en arqueologia des de principi del segle XX, és fruit de la Llei de museus aprovada l'any 1990. El Museu d'Arqueologia de Catalunya mostra permanentment els vestigis, fonamentalment de caràcter arqueològic que, des de l'aparició de l'ésser humà, il·lustren l'evolució cultural de l'entorn. En conseqüència, com a museu nacional, el seu objectiu és conservar, investigar i difondre els vestigis arqueològics que il·lustren l'evolució històrica de l'actual territori català, des de la prehistòria fins els orígens de la Catalunya comtal.

5. Objectius estratègics i operatius per a l'any 2012

Tenint en compte la seva missió, la seva vocació de servei públic i el context actual en el qual ha de desenvolupar la seva activitat, el MAC ha identificat conjuntament amb la Generalitat de Catalunya, els següents objectius estratègics i operatius per a l'any 2012:

Objectius estratègics	Objectius operatius
1. Consolidar-se com a punt de referència de la museologia arqueològica a Catalunya, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya	1.1. Establir un pla d'actuacions prioritàries a partir del patrimoni arqueològic moble i immoble sobre el passat de Catalunya i els seus trets singulars i comuns amb altres cultures des de la prehistòria fins a l'origen de la Catalunya comtal, mentre es conflueix el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya. 1.2. Accentuar el seu rol com a museu de referència de la recerca aplicada i de la difusió de l'arqueologia catalana. 1.3. Consolidar les relacions científiques i tècniques del MAC en l'àmbit català, estatal i internacional.
2. Consolidar la xarxa territorial del Museu d'Arqueologia de Catalunya	2.1. Consolidar o, si s'escau, ampliar la xarxa ja creada, mitjançant la provisió de serveis. 2.2. Implementar un programa d'actuacions comuns, especialment de producció d'exposicions itinerants.

Objectius estratègics	Objectius operatius
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuació comuns amb els altres museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional	3.1. Començar a realitzar projectes comuns amb el MHC i el MNACTEC amb vistes al Nou Museu d'Història de Catalunya. 3.2. Concertar programes i activitats amb altres museus.
4. Augmentar el públic local i internacional i esdevenir un referent de la didàctica de l'Arqueologia a Catalunya	4.1. Augmentar el públic, tant quantitativa com qualitativament. 4.2. Desenvolupar programes educatius i d'acció cultural.
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	5.1. Augmentar els ingressos propis generats. 5.2. Implantar actuacions per a la disminució de les despeses estructurals. 5.3. Promoure la sostenibilitat energètica.

6. Indicadors de seguiment

Per tal de realitzar el seguiment i avaluar el grau d'avanç dels objectius per a l'any 2012, s'estableixen els següents indicadors:

Objectius estratègics	Indicadors
1. Consolidar-se com a punt de referència de la museologia arqueològica a Catalunya, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya	1. Número d'exposicions temporals 2. Renovació de l'exposició permanent en les seus (inversió €) 3. Augment de la diversitat cronològica i de materials de la col·lecció 4. Percentatge de la col·lecció digitalitzada 5. Inversió en accions de restauració de peces arqueològiques 6. Inversió en accions de restauració del patrimoni immoble 7. Número de projectes de recerca aplicada 8. Número total d'usuaris de la biblioteca / centre de documentació/arxiu històric/arxiu fotogràfic/magatzems 9. Número de participacions en forma de ponències o comunicacions en trobades científiques i tècniques 10. Número de projectes de col·laboració formals amb institucions estatals i internacionals
2. Consolidar la xarxa territorial del Museu d'Arqueologia de	11. Número d'exposicions presentades a les seccions de la xarxa 12. Número de col·laboracions amb altres membres de la xarxa

Catalunya	13. Número de consultes al web de la xarxa 14. Número d'exposicions itinerants en xarxa produïdes
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuació comuns amb els altres museus nacionals i d'àmbit i vocació nacional	15. Número d'iniciatives comuns amb el MHC i el MNACTEC 16. Número d'iniciatives comuns amb altres museus
4. Augmentar el públic local i internacional i esdevenir un referent de la didàctica de l'Arqueologia a Catalunya	17. Número de visitants per seus 18. Número de visitants per tipologia d'entrada 19. Número de visites a la pàgina web, seguidors a les xarxes socials i usuaris eines 2.0 20. Número de persones en arxius de fidelització 21. Número d'activitats educatives i d'acció cultural 22. Número de participants en activitats educatives i d'acció cultural 23. Inversió en accions de difusió i comunicació
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	24. Percentatge d'autofinançament: ingressos propis respecte al total ingressos corrents (agregat 5 seus) 25. Percentatge de la despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost corrent 26. Percentatge de la despesa dedicada a subministraments energètics (aigua i energia) respecte al total del pressupost corrent

A l'Annex 1, s'inclou una taula amb el detall de la informació que integra cada indicador, el punt de partida de l'any 2011 i la fita assolir durant l'any 2012.

Adicionalment a aquesta llista d'indicadors, el seguiment i l'avaluació de l'activitat del Museu es completarà amb els documents indicats a l'apartat 7 (Seguiment, control i informació de suport).

7. Seguiment, control i informació de suport

Per tal d'efectuar el seguiment i l'avaluació del present Acord estratègic es crearà una Comissió mixta de seguiment entre el Departament de Cultura i el MAC. La Comissió estarà formada per tres representants del Departament de Cultura i tres del MAC.

Per supervisar i realitzar un seguiment del compliment de l'Acord estratègic, els responsables del museu realitzaran un Pla Operatiu Anual (POA), un document en el que s'especifiquin i s'organitzin amb detall les directrius i els treballs per a cada unitat del museu i que concreti la manera d'assolir els objectius estratègics i operatius establerts. En el marc del Pla Operatiu Anual (POA), el museu recopilarà dades bàsiques sobre els seus públics i usuaris seguint les instruccions que s'emeten des de la Direcció General de Museus. Més endavant, s'estimularà la realització d'estudis de públic amb finalitats qualitatives.

Tota aquesta informació, conjuntament amb la Memòria anual i qualsevol altre informe elaborat pel MAC vinculat a les seves prioritats i considerat com a rellevant per la Comissió de seguiment, seran emprats per tal de supervisar l'acompliment dels objectius establerts.

La Comissió de seguiment es reunirà, com a mínim, 3 vegades a l'any (abril, juliol/setembre de 2012 i gener de 2013) per tal d'avaluar el grau d'avanç dels indicadors i si s'han produït variacions en els eixos bàsics d'actuació. El MAC aportarà l'actualització dels indicadors de seguiment associats als objectius estratègics i operatius inclosos en el present Acord estratègic. Fruit d'aquestes reunions s'elaborarà un informe de conclusions.

8. Gestió econòmica i pressupostària

Per tal que el MAC pugui desenvolupar la seva activitat, la Generalitat de Catalunya aportarà la quantitat consignada en els pressupostos de l'any 2012 en el context de la forta reducció pressupostària a la qual està sotmès el sector públic.

Per tal d'avançar en la cultura de la millora de l'eficiència econòmica i la necessària priorització i focalització d'actuacions, el Museu establirà una primera estimació, sense repercussions legals ni comptables, de visualització del pressupost en el marc d'una estructura funcional per tipus d'ingressos i de despeses. Aquest document permetrà disposar d'una primera avaluació dels indicadors que mesuren l'avanç de l'objectiu estratègic "Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible".

Amb la finalitat de desenvolupar projectes singulars que reforcin l'estratègia definida en aquest Acord, el Departament de Cultura podrà considerar un finançament complementari específic per a l'exercici 2012. El grau d'acompliment dels projectes serà avaluat de forma conjunta entre el Museu i el Departament de Cultura, d'acord amb els indicadors establerts mútuament.

En el cas d'acompliment satisfactori, el romanent que es pugui produir a la liquidació pressupostària es podrà incorporar al pressupost de l'any següent, però no consolidarà despesa i s'haurà de dedicar a inversions previstes o a actuacions no estructurals.

Finalment, la capacitat del Museu per tal de mostrar avenços quantificables en la prestació dels seus serveis i en l'assoliment dels objectius estratègics plasmats en el present Acord estratègic, seran factors tinguts en compte en assignacions pressupostàries futures.

Hble. Sr. Ferran Mascarell i Canalda
Conseller de Cultura
Departament de Cultura Generalitat de Catalunya

Sr. Xavier Llovera i Massana
Director del MAC
Generalitat de Catalunya

Barcelona, 25 de maig de 2012

ANNEX 1: DETALL DELS INDICADORS DE SEGUIMENT

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicador)	Seus	Punt de partida 2011	Fita 2012
1. Consolidar-se com a punt de referència de la museologia arqueològica a Catalunya, a mig termini i durant el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya	1.1. Establir un pla d'actuacions prioritàries a partir del patrimoni arqueològic moble i immoble sobre el passat de Catalunya i dels seus trets singulars i comuns amb altres cultures des de la prehistòria fins a l'origen de la Catalunya comtal, mentre es conflueix el procés de creació del Nou Museu d'Història de Catalunya.	1. Número d'exposicions temporals	Número exposicions temporals de gran format	-	1	1
			Número exposicions temporals de petit format	-	4	2
		2. Renovació de l'exposició permanent en les seus (inversió €)	Inversió en renovació de la exposició permanent (€)	Barcelona	120.000	50.000
				Girona	4.000	30.000
				Ullastret	0	0
				Empúries	0	0
		3. Augment de la diversitat cronològica i de materials de la col·lecció	Total	-	47.000	increment 1%
			Peces prehistòria	-	5.181	increment 1%
			Peces protohistòria	-	15.295	increment 1%
			Peces romanes	-	7.274	increment 1%
			Peces medievals	-	932	increment 3%
			4. Percentatge de la col·lecció digitalitzada	% de fitxes d'inventari general inscrites al llibre de digital	Barcelona	95%
		Girona			99%	100%
		Ullastret			99%	100%
		Empúries			99%	100%
		Olèrdola			99%	100%
		CASC			99%	100%
		% de fitxes digitalitzades		Barcelona	95%	Noves:5%; Mplus:10%
				Girona	6,8%	Digit:25%; Mplus:30%
				Ullastret	79%	Digit:100%; Mplus:60%
Empúries	99%			Noves:5%; Mplus:10%		
Olèrdola	99%			Noves:10% Mplus:5%		
CASC	99%			Noves:10% Mplus:10%		
5. Inversió en accions de restauració de peces arqueològiques	Inversió en accions de restauració de peces arqueològiques (€)	Barcelona	13.700	17.000		
		Girona	3.500	4.500		
		Ullastret	8.200	10.000		
		Empúries	4.000	5.000		
		Olèrdola	300	400		
		CASC	4.000	5.000		

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicador)	Seus	Punt de partida 2011	Fita 2012		
		6. Inversió en accions de restauració del patrimoni immoble	Inversió en accions de restauració del patrimoni immoble (€)	Ullastret	0	20.000		
				Empúries	10.000	40.000		
				Olèrdola	12.500	20.000		
				Jaciments adscrits	0	20.000		
	1.2. Accentuar el rol com a museu de referència de la recerca aplicada i la difusió de l'arqueologia catalana	7. Número de projectes de recerca aplicada		Número de projectes en col·laboració amb centres d'excel·lència	-	5	5	
					Número d'articles i treballs publicats a revistes indexades	-	3	5
		8. Número total d'usuaris de la biblioteca / centre de documentació/arxiu històric/arxiu fotogràfic/magatzems		Número usuaris biblioteca online		-	2.056	2.500
					Número d'usuaris de la biblioteca / centre de documentació/arxiu històric/arxiu fotogràfic/magatzems	Barcelona	455	500
						Girona	160	175
						Ullastret	4	20
	Empúries					557	600	
	Olèrdola	92	120					
1.3. Consolidar les relacions científiques i tècniques del MAC en l'àmbit català, estatal i internacional.	9. Número de participacions en forma de ponències o comunicacions en trobades científiques i tècniques		Àmbit català	-	8	Concentrar per aconseguir més impacte		
				Àmbit estatal	-		9	
				Àmbit Internacional	-		50	
	10. Número de projectes de col·laboració formals amb institucions estatals i internacionals		Número de projectes	-	4 europeus; 11 estatals	Concentrar per aconseguir més impacte		
2. Consolidar la xarxa territorial del Museu	2.1. Consolidar o, si s'escau, ampliar la xarxa ja creada, mitjançant la provisió de serveis.	11. Número d'exposicions presentades a les seccions de la xarxa	Número d'exposicions presentades a les seccions de la xarxa	-	4	6		
		12. Número de col·laboracions amb altres membres de la xarxa	Número d'accions de col·laboració	-	24	35		

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicador)	Seus	Punt de partida 2011	Fita 2012	
		13. Número de consultes al web de la xarxa	Total	-	En construcció	50.000	
			Returns (repeticions de visita)	-	En construcció	5.000	
	2.2. Implementar un programa d'actuacions comuns, especialment de producció d'exposicions itinerants.	14. Número d'exposicions itinerants en xarxa produïdes al 2012	Nombre exposicions itinerants en xarxa produïdes al 2012	-	3	1	
3. Impulsar la concertació i el desenvolupament de programes d'actuació comuns amb els altres museus nacionals o d'àmbit i vocació nacional	3.1. Començar realitzar projectes comuns, amb el MHC i el MNACTEC amb vistes al Nou Museu d'Història de Catalunya.	15. Número d'iniciatives comuns amb el MHC i el mNACTEC	Número d'iniciatives comuns amb el MHC i el mNACTEC	-	0	2	
	3.2. Concertar programes i activitats amb altres museus.	16. Número d'iniciatives comuns amb altres museus	Número d'iniciatives comuns amb altres museus	-	0	1	
4. Augmentar el públic local i internacional i esdevenir el referent de la didàctica de l'Arqueologia de Catalunya	4.1. Augmentar el públic tant quantitativa com qualitativament	17. Número de visitants	Número de visitants	Barcelona	30.125	increment 10%	
				Girona	32.907	increment 10%	
				Ullastret	29.501	increment 10%	
				Empúries	164.318	increment 10%	
				Olèrdola	15.597	increment 10%	
		18. Número de visitants per tipus d'entrada	Tarifa normal	-	132.475	increment 10%	
				Tarifa amb descompte	-	72.259	decrement 5%
				Exempts de preu	-	75.270	decrement 5%
				Activitats gratuïtes	-	21.076	mantenir
		19. Número total de visites a la pàgina web, seguidors a les xarxes socials i usuaris eines 2.0	Visites Web	-	150.664	175.000	
Seguidors a Facebook	-			765	1.000		
Posar en marxa el blog general Museu	-			No fet	Fet		

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicador)	Seus	Punt de partida 2011	Fita 2012
		20. Número de persones en arxius de fidelització	Número de persones en la base de dades del Newsletter		3.056	4.000
	4.2. Desenvolupar programes educatius i d'acció cultural	21. Número d'activitats educatives i d'acció cultural	Educatives	-		Concentrar per obtenir més participants
Tallers				42		
Visites guiades				30		
Acció cultural		-				
Conferències			36			
Rutes			12			
			Altres		41	
		22. Número de participants totals en activitats educatives i d'acció cultural	Educatives	-		Incrementar
			Tallers		10.043	
			visites guiades		31.369	
			Acció cultural	-		
			Conferències		1.438	
			Rutes		1.976	
			Altres		10.608	
		23. Inversió en accions de difusió i comunicació	Inversió en accions de difusió i comunicació (€)	-	125.000	135.000

Objectius estratègics	Objectius operatius	Indicadors	Detall (subindicador)	Seus	Punt de partida 2011	Fita 2012
5. Gestionar els recursos de manera eficient i sostenible	5.1. Augmentar els ingressos propis generats	24. Percentatge d'autofinançament: ingressos propis respecte al total dels ingressos corrents (agregat 5 seus)	Ingressos per venda entrades	-	315.000	Increment 10%
			Ingressos per activitats comercials	-	55.000	Increment 10%
			Ingressos per patrocinis i subvencions	-	30.000	80.000
			Ingressos procedents de convocatòries competitives (ajuts, subvencions,...)	-	0	20.000
			% d'autofinançament: ingressos propis respecte al total dels ingressos corrents (1+2+3+4)	-	8,41%	9,44%
	5.2. Implementar programes de millora de l'eficiència en la despesa corrent	25. Percentatge de la despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost	Programa estable (difusió i comunicació, activitats, col·leccions, biblioteca i centre documentació, recerca, renovació exposició permanent, treball en xarxa)	-	597.979,20	589.000,00
			Projectes 2012: exposicions, temporals activitats,...	-	98.018,66	232.000,00
			% de despesa destinada a activitats no estructurals respecte al total del pressupost corrent (1+2)	-	14,84%	15,83%
	5.3. Promoure la sostenibilitat energètica	26. Percentatge de la despesa dedicada a subministraments energètics (aigua i energia) respecte al total del pressupost	Aigua i energia	-	129.968	130.000
			% de despesa dedicada a subministraments energètics respecte al total pressupost	-	2,77%	2,51 %